

Republika Hrvatska
Županijski sud u Karlovcu
Stalna služba u Gospiću
Gospić

GŽ-541/2023-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Županijski sud u Karlovcu, Stalna služba u Gospiću, kao drugostupanjski sud, u vijeću sastavljenom od sudaca Milke Vraneš, kao predsjednice vijeća, Tatjane Radaković Bašić, sutkinje izjaviteljice i članice vijeća, te Kristine Pavelić, kao članice vijeća u pravnoj stvari tužitelja Prvo plinarsko društvo d.o.o., Gospodarska zona Vukovar 13, Vukovar, OIB: 58292277611, zastupanog po punomoćniku Maru Mihočeviću, odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika Mire Bulja, Suhač 55, Sinj, OIB: 40503820483, zastupanog po punomoćniku dr. sc. Šimi Saviću, odvjetniku iz Zagreba, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Zlataru poslovni broj Pn-255/2022-16 od 12. svibnja 2023., na sjednici vijeća održanoj 26. listopada 2026.

p r e s u d i o j e:

I. Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana, potvrđuje se presuda Općinskog suda u Zlataru poslovni broj Pn-255/2022-16 od 12. svibnja 2023..

II. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu žalbenog troška, kao neosnovan.

III. Odbija se zahtjev tuženika za naknadu troška odgovora na žalbu, kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Presudom suda prvog stupnja odlučeno je:

"I. O d b i j a s e tužbeni zahtjev koji glasi:

"1. Nalaže se tuženiku Miri Bulju iz Sinja, Suhač 55, OIB: 40503820483, isplatiti tužitelju PRVO PLINARSKO DRUŠTVO d.o.o., Vukovar, Gospodarska zona Vukovar 13, OIB: 58292277611 iznos od 2.654,45 EUR/ 20.000,00 kn, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana podnošenja tužbe pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

2. Tuženik Miro Bulj iz Sinja, Suhač 55, OIB: 40503820483, dužan je o svom trošku, po pravomoćnosti ove presude, istu objaviti na elektroničkim publikacijama (www.24sata.hr, www.dnevno.hr, www.portal.hr, hr.n1info.com., www.crodex.net te www.hina.hr) u cijelosti i bez komentara pod prijetnjom ovrhe."

II. N a l a ž e s e tužitelju PRVO PLINARSKO DRUŠTVO d.o.o. tuženiku Miri Bulju naknaditi troškove postupka u iznos od 995,40 EUR (devetstodevedesetpet eura i četrdeset centi)/ 7.499,84 kn (sedamtisućačetiristodevedesetdevet kuna i osamdesetčetiri lipe), u roku od 15 dana, a o d b i j a se preostali dio tužiteljevog zahtjeva za naknadu troškova u iznosu od 746,55 EUR (sedamstočetardesetšest eura i pedesetpet centi)/ 5.624,88 kn (pettisućaašestodvadesetčetiri kune i osamdesetosam lipa).

III. O d b i j a s e tužiteljev zahtjev za naknadu troškova postupka u cijelosti."

2. Protiv navedene presude u pravovremenom žali se tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi da je pobijana presuda u cijelosti nezakonita jer je naslovljeni sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka time što u tijeku postupka nije primijenio odnosno nepravilno je primijenio odredbe Zakona o parničnom postupku, a to je bilo od utjecaja na donošenje zakonite i pravilne odluke te stoga što presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito stoga što je izreka presude nerazumljiva, proturječi sama sebi i razlozima presude, presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, a u navedenim odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima rješenja navodi o sadržaju isprava i samih tih isprava, te jer je pogrešno utvrdio činjenično stanje slijedom čega je pogrešno primijenio i materijalno pravo. Predlaže da drugostupanjski sud prihvatiti žalbu tužitelja i preinači pobijanu presudu, a podredno da ukine pobijanu presudu te predmet vratiti naslovljenom sudu na ponovni postupak. Potražuje trošak sastava žalbe u iznosu od 199,08 eura + PDV 25% i trošak sudske pristojbe na žalbu u iznosu od 73,00 eura.

3. Na žalbu tužitelja odgovorio je tuženik koji u odgovoru na žalbu osporava žalbene navode tužitelja, te predlaže da drugostupanjski sud odbije žalbu kao neosnovanu i potvrdi prvostupanjsku presudu u cijelosti. Potražuje trošak odgovora na žalbu u iznosu od 199,08 eura + PDV 25 %.

4. Žalba nije osnovana.

5. Ispitujući prvostupanjsku presudu, u okviru žalbenih navoda tužitelja i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25, dalje: ZPP), sukladno odredbi članka 365. stavak 2. ZPP-a ovaj sud utvrđuje da u donošenju pobijane presude i postupku koji joj je prethodio nije počinjena niti jedna od bitnih povreda iz odredbe članka 354. stavak 2. ZPP-a.

6. Posebno nije počinjena bitna povreda odredaba iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a na koju se poziva tužitelj, budući presuda nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati. Razlozi dani o odlučnim činjenicama su jasni i razumljivi, te utemeljeni na rezultatima provedenog dokaznog postupka.

7. Na žalbene navode tužitelja valja odgovoriti da je sud prvog stupnja u skladu s odredbom članka 8. ZPP-a odlučio koje će činjenice uzeti kao dokazane prema svom uvjerenju, i to prema savjesnoj i brižljivoj ocjeni svakog dokaza posebno i svih dokaza

zajedno, te na temelju rezultata cjelokupnog postupka. Pri tome je sud prvog stupnja ispitao sve okolnosti bitne za donošenje pravilne i zakonite odluke u ovom predmetu, te je potpuno u skladu s dokaznim prijedlozima stranaka pravilno utvrdio činjenično stanje.

8. Predmet spora je zahtjev tužitelja za naknadu štete u iznosu od 2.654,45 eura budući je tuženik 4. svibnja 2022. kao saborski zastupnik u Hrvatskom saboru održao govor kojim je među ostalim rekao: "Nešto manje od 33 tisuće hek, ovaj metara kvadratnih je prodano za nekakvih 140 eura, došlo je u vlasništvo PPD-a..."; "Te skupine koje su dale za vrijeme ministra su to prodale, tj. privatizirale tvrtku koja je bila u državnom vlasništvu, sve je otišlo u ruke PPD-u. I onda se pozivate na ruski kapital."; "Zbog čega je ovo zemljišne vrijedno 1000 eura, znači razlika je šest i po puta jeftinije prodana PPD-u, dana u vlasništvo nego što je stvarna, stvarna vrijednost."

9. U postupku je utvrđeno:

- da su tuženikove izjave iz tog govora objavljene u elektroničkim publikacijama www.24sata.hr, www.dnevno.hr, www.portal.hr, [hr.n1info.com.](http://hr.n1info.com), www.crodex.net te www.hina.hr,

- da je tužitelj svim navedenim portalima uputio zahtjev za objavu ispravka objavljene informacije te su, osim hr.n1info.com, svi navedeni portali objavili ispravke,

- da se tuženik u spornom govoru referirao upravo na nekretnine koje se nalaze u Baškom Polju, na Makarskoj rivijeri, oko 1,5 km južno od Baške Vode te 8 km zapadno od Makarske, te je riječ o kompleksu nekadašnjeg vojnog odmarališta Baško Polje koje je smješteno ispod Jadranske magistrale (kao što navodi tužitelj u tužbi, a potvrđuje i tuženik u svom iskazu),

- da je prema ispisu izvatka iz zemljišne knjige od 19. srpnja 2022. upisana u zk. ul. 2485 k.o. Bast – Baška Voda, kao k.č.br. 1988/69 gradilište Baško Polje od 210267 m², u kojem je kao vlasnik upisano društvo CLUB ADRIATIC d.o.o. u 1/1 dijela,

- da su društva CLUB ADRIATIC d.o.o. kao prodavatelj, ADRIA BAŠKO POLJE d.o.o. kao kupac i ADRIA UMAG d.o.o. kao jamac platac 30. ožujka 2021. sklopili ugovor o kupoprodaji nekretnina u kojem je utvrđeno da je prodavatelj vlasnik nekretnine upisanih u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Makarskoj, u zk. ul. 2485 k.o. Bast-Baška Voda, kao k.č.br. 2988/134, površine 30516 m² te k.č.br. 2988/135 ukupne površine 2179 m², kupoprodajna cijena utvrđena je u iznosu od 4.745.143,00 EUR (a ne kuna, kao što to tužitelj očito zabunom navodi u tužbi) plativo u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB-a na dan plaćanja) te je dinamika plaćanja definirana na način da se isplate navedenog iznosa isplaćuje u tri rate na račun prodavatelja, a radi osiguranja plaćanja kupoprodajne cijene, na strani kupca u svojstvu jamca platca pristupa društvo ADRIA UMAG d.o.o., a koje jamči za obveze kupca na plaćanje dijela kupoprodajne cijene do iznosa od 2.745.143,00 eura (a ne kuna), u kunskoj protuvrijednosti te je istim ugovorom ugovoreno pravo prvokupa nekretnine upisane u zk. ul. 2485 k.o. Bast-Baška Voda i to k.č.br. 2988/69, u naravi Baško Polje, gradilište ukupne površine 210267 m², za korist kupca Adria Baško Polje d.o.o.,

- da je u Sudskom registru kao osnivač/jedini član društva Prvo plinarsko društvo d.o.o. upisano društvo Energia Naturalis d.o.o., a Pavao Vujnovac kao predsjednik uprave; kao osnivač/jedini član društva Club Adriatic d.o.o. upisano je društvo JADRAN d.o.o.; kao osnivač društva Adria Baško Polje d.o.o. upisani su osnivači/članovi društva Pavao Vujnovac, Ante Bračić, Zoran Gobac, Josip Jurčević,

Romeo Krešić i Damir Spudić dok su kao osobe ovlaštene za zastupanje upisani Josip Jurčević kao direktor i Damir Spudić kao prokurist.

- da je među strankama sporno je li tuženik svojim izjavama uopće povezivao tužitelja s ruskim kapitalom, je li mu tim izjavama povrijedio prava osobnosti te je li tuženik odgovoran za štetu koju bi tužitelj uslijed povrede prava osobnosti pretrpio,

- da iz isprava u spisu, odnosno izvotka iz zemljišne knjige za zk. ul. 2485, k.o. Bast – Baška Voda, te ugovora o kupoprodaji nekretnina sklopljenog 30. ožujka 2021. između društava Club Adriatic d.o.o. kao prodavatelja, Adria Baško Polje d.o.o. kao kupca i Adria Umag d.o.o. kao jamaca platca sasvim jasno proizlazi da tužitelj PRVO PLINARSKO DRUŠTVO d.o.o. uopće nije stekao pravo vlasništva zemljišta u Baškoj Vodi o kojem je tuženik govorio u Hrvatskom saboru, pa je takva tvrdnja tuženika očito neistinita,

- da su osnivači/ članovi društva Adria Baško Polje d.o.o., koje je prema navedenom ugovoru kupaca nekretnina, Pavao Vujnovac, Ante Bračić, Zoran Gobac, Josip Jurčević, Romeo Krešić i Damir Spudić; da je Pavao Vujnovac predsjednik uprave tužitelja te, prema navodima tužitelja, "vlasnik" društva ENERGIA NATURALIS d.o.o., koje je društvo osnivač i jedini član tužitelja, pri tome nisu odlučne budući da se u pravu jasno razlikuje imovina trgovačkog društva od imovine člana tog društva,

- da o tome kako je i od koga predmetne nekretnine steklo društvo CLUB ADRIATIC d.o.o. u spisu nema nikakvih isprava,

- da tuženik u svom govoru doista izrijekom ne tvrdi da bi ruski kapital bio u kapitalu tužitelja ali, među ostalim navodi: "Te skupine koje su dale za vrijeme ministra su to prodale, tj. privatizirale tvrtku koja je bila u državnom vlasništvu, sve je otišlo u ruke PPD-u. I onda se pozivate na ruski kapital. Pa čiji je to kapital kolege iz HDZ-a i ostale koje vam daju potporu i koje vas plaćaju? Čiji je kapital Josipa Jurčevića glavnog ???... Ja postavljam pitanje izravno Andreju Plenkoviću da li je upoznat s ovim slučajem, postavljam pitanje što je poduzeo da li je zaštitio ovo značajno zemljište u Baškoj Vodi, zaštitio interese Republike Hrvatske. Ili je štitio interese tih organizacija koje su im eventualno, ili sponzori jer kad već često spominjete ruski kapital...",

- da da iz iskaza članice uprave tužitelja Antonije Glavaš proizlazi da ovakvi iskazi teško vrijeđaju sve članove tog društva, zaposlenike; to ih pogađa jer nije istinito ali im se ipak postavljaju pitanja, i od strane poslovnih partnera, ima li što u tome. Oспорava navode o ruskom kapitalu navodeći da je tužitelj imao prijašnjih godina s ruskim društvom Gazprom export ugovor o uvozu plina ali to ne znači da se radilo o ruskom kapitalu u ovome društvu. Rade s trgovačkim društvima i krajnjim kupcima, kako u Hrvatskoj, tako i u inozemstvu i u tome ostvaruju veliki promet tako da od otprilike dvije i pol milijarde kubičnih metara plina na hrvatskom tržištu preko njih prolazi preko milijardu do milijardu i pol, a na inozemnom tržištu imaju promet od oko četiri milijarde kubičnih metara plina,

- da iz iskaza članice uprave tuženika Ivane Ivančić proizlazi da je ista u cijelosti suglasna s iskazom svoje kolegice, te dodaje da su ugovor s Gazpromom imali kao što su ga imala i druga društva koja se bave ovim poslom, odnosno sva vodeća društva u regiji, od našeg društva INA pa do stranih društva ENI, OMW, Geoplin itd, a što se tiče društava u regiji, odnosno, Hrvatske, Srbije, Austrije, djelomično i Italije, Gazprom Rusija je imao gotovo 70 % udjela u dobavi plina tim društvima. S obzirom na kasnije događaje, odnosno rat u Ukrajini, i oni su se, kao jedno od vodećih društava u tom poslu, nastojali odmaknuti od tog dobavljača, do čega je i došlo u studenome prošle godine. Radilo se o čisto ugovornom odnosu, odnosno kupovini plina od Gazproma, a nikakvog "ruskog kapitala" u društvu PPD nije bilo. Upravo zato ih takve priče smetaju,

ne samo kao društvo, već i kao zaposlenike koji zbog toga imaju i privatnih neugodnosti,

- da iz iskaza tuženika proizlazi da mu je kao saborskom zastupniku dužnost da u Saboru i prema javnosti artikulira teme i informacije koje do njega dođu, a za koje smatra da su društveno važne. U tom svojstvu i na takav način održao je i navedeni govor u Hrvatskom saboru te kod tog govora u cijelosti ostaje, kod svake rečenice. Sve se to spominjali i prije kroz medije, a on je po toj svojoj dužnosti to posebno naglašavao u govoru, očekujući da će se i nadležne institucije, DORH, USKOK, time konačno početi baviti ali to se nije još dogodilo, barem on o tome nema nikakvu informaciju. U tom je govoru spomenuo PPD ali u bitnome je problematizirao ulogu Pavla Vujnovca, Josipa Jurčevića, Gopca i ostalih koji su povezani ne samo s društvom PPD već i ostalim društvima i političkim strankama, prvenstveno HDZ-om, i koji su u biti, na taj način došli do tog zemljišta. O tome se pisalo i spominjalo u medijima, do njega kao saborskog zastupnika su dolazili i ljudi te mu govorili što se događa s tim zemljištem. Iz svega toga je zaključio da se uvijek radi o istim ljudima, odnosno Pavlu Vujnovcu, Jurčeviću, bivšem visoko pozicioniranom djelatniku SOA-e, Gopcu, te da se sve događalo preko raznih firmi s kojima su oni bili povezani. Poznato mu je da su na takve načine i došlo do spornog zemljišta koje je nekada bilo vojni kompleks, ogromne površine sa zgradama. Sve je to, kroz pretvorbu i kroz mirovinske fondove otišlo za male novce u njihove ruke preko raznih firmi,

- da su se poslije radile prenamjene tog zemljišta na upitne načine i daljnje preprodaje, pa i ove koju je spominjao.

10. Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostupanjski sud zaključuje da naprijed navedene izjave tuženika zaista impliciraju povezanost tužitelja sa ruskim kapitalom i to u kontekstu "tezgarenja", odnosno stjecanja predmetnog zemljišta po šest i pol puta jeftinijoj cijeni od stvarne, te su iste u notornim okolnostima ruske agresije na Ukrajinu objektivno podobne da naruše ugled tužitelja, te predstavljaju štetnu radnju. U vezi s tim prvostupanjski sud pravilno zaključuje da subjektivni osjećaji zastupnica i zaposlenika u konkretnoj parnici nisu odlučni budući da oni nisu tužitelji, te se ne utvrđuje postojanje povrede njihovih prava osobnosti, a nije neposredno odlučno ni postojanje eventualne imovinske štete za tužitelja kao pravnu osobu, budući da se prema odredbi članka 1100. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23 i 69/26 - dalje: ZOO), za povredu ugleda i drugih prava osobnosti pravne osobe može dosuditi pravična novčana naknada, neovisno od naknade imovinske štete, a i kad nje nema, ako sud procijeni da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju. U konkretnom slučaju tužitelj spominje, ali nije obrazložio u čemu bi se sastojala povreda prava za tvrtku tužitelja i slobodu privređivanja, a iz navoda tužbe proizlazi da tužitelj tvrdi da su mu u bitnom povrijeđena prava na ugled i dobar glas, odnosno da je pretrpio tzv. reputacijsku štetu.

11. U vezi s tim prvostupanjski sud ističe da je za pravne osobe koje obavljaju poslovnu, ili neku drugu djelatnost, izrazito važno i pitanje dobrog glasa, a dobar glas je predodžba koja je u javnosti stvorena o djelatnosti pravne osobe i ako djelovanjem štetnika takav glas postane upitan, to predstavlja povredu prava osobnosti, a time i neimovinsku štetu. Poslovni ugled se definira kao način na koji treće osobe doživljavaju konkretno trgovačko društvo, odnosno percepcija koju imaju drugi subjekti zajedno s njim prisutni na konkretnom tržištu (bez obzida radi li se o bivšim, sadašnjim ili budućim

poslovnim partnerima ili pak o potrošačima), pa bi se prilikom procjene uživa li trgovačko društvo poslovni ugled, kao relevantne, mogle uzeti u obzir okolnosti koje se odnose na njezino cjelokupno poslovanje, uključujući i poslovni ugled koji na tržištu uživaju njezini proizvodi, pa čak i očekivanja i perspektive budućeg poslovanja.

12. U navedenom smislu, prvostupanjski sud pravilno ocjenjuje relevantnim, a što jasno proizlazi kako iz ispisa medijskih objava, tako i iz iskaza zastupnica tužitelja, da se i prije spornog tuženikovog govora u Hrvatskom saboru, u medijskom prostoru već nekoliko godina i to redovito, s tužiteljem povezivao "ruski kapital"; da je tužitelj, kao i svi relevantni trgovci plinom u Hrvatskoj i regiji, s ruskim društvom Gazprom imao ugovor o kupnji plina; da je tužitelj nakon ruske agresije na Ukrajinu počeo sustavno reagirati na sve takve medijske objave te da tužitelj zbog tuženikovog govora ipak nije pretrpio nikakvu imovinsku štetu, odnosno da nije došlo do gubitaka poslovnih partnera, raskida ugovora niti financijskih šteta (a što jest, posredno, relevantno pri utvrđivanju postojanja prava osobnosti tužitelja na ugled i dobar glas).

13. Isto tako, s druge strane prvostupanjski sud također je pravilno imao u vidu i slobodu mišljenja i izražavanja misli zajamčenu odredbama čl. 38. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 26/1990., 135/1997., 113/2000., 28/2001., 76/2010. i 5/2014., dalje: Ustav RH) te odredbama čl. 10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine – Međunarodni ugovori", br. 18/1997., 6/1999. – pročišćeni tekst, 8/1999. – ispravak, 14/2002. i 1/2006.). Ta sloboda, naravno, nije apsolutno pravo te može biti ograničena ako je to nužno u demokratskom društvu. Test nužnosti u demokratskom društvu zahtijeva da sud pred kojim se nađe "zahtjev" za ograničenjem nečije slobode izražavanja utvrdi je li ograničenje slobode izražavanja prijeko društveno potrebno i je li razmjerno legitimnom cilju te se ograničavanje prava na slobodu izražavanja mora razmotriti u kontekstu slučaja u cjelini, uključujući sadržaj izjava i kontekst u kojem su one dane. U okolnostima u kojima sporna izjava utječe na čast, dobar glas i poslovni ugled i ostala prava drugih osoba, taj je "sukob" potrebno rješavati vaganjem relevantnih čimbenika koji se odnose na dvije zaštićene vrijednosti: s jedne strane, pravo na slobodu izražavanja, a s druge strane, pravo na čast, dobar glas, poslovni ugled i druga prava. U ocjenjivanju je li u konkretnom slučaju postignuta pravična ravnoteža između sukobljenih prava, relevantne su okolnosti: a) doprinos raspravi u javnom interesu; b) u kojoj je mjeri osoba u pitanju poznata javnosti i kakav je sadržaj danih izjava; c) prethodno ponašanje osobe na koju se izjava odnosi; d) metode prikupljanja informacija i njihova provjerljivost, e) sadržaj, forma i posljedice objavljene informacije te f) ozbiljnost dosuđene sankcije i obeshrabrujući učinak (tzv. chilling effect).

14. Kako se u konkretnom slučaju radi o parnici za naknadu štete, relevantne su i opće odredbe ZOO-a odgovornosti za štetu.

15. Odredbom članka 1045. stavak 1. ZOO-a, propisano je tko drugome prouzroči štetu, dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Prema stavku 2. tog članka, predmnijeva se obična nepažnja, a prema odredbi članka 1049. ZOO-a, krivnja postoji kad je šetnik prouzročio štetu namjerno ili nepažnjom.

16. Pravilno je prvostupanjski sud iskaz tuženika ocijenio neposredno uvjerljivim i istinitim. Naime, imunitet zastupnika u Hrvatskom saboru kako je uređen odredbama čl. 75. Ustava RH, tuženika, naravno, ne oslobađa od građanske odgovornosti i nije zapreka vođenju parničnog postupka, a činjenica da je tuženik sporne izjave dao kao zastupnik u Hrvatskom saboru relevantne su; s jedne strane utoliko što su tako pristupačne cijeloj javnosti te imaju veći značaj, a time pretpostavljaju i veću odgovornost, a s druge strane utoliko što pravo i dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru jest da raspravlja i problematizira pitanja od javnog značenja, pri čemu je u samoj biti parlamentarizma da se pravo na slobodu izražavanja misli ne odnosi samo na "informacije" i "ideje" koje su blagonaklono prihvaćene ili se ne smatraju uvredljivima ili ne izazivaju nikakvu reakciju, nego i na one koje vrijeđaju, šokiraju budući da to zahtijevaju pluralizam, tolerancija i slobodoumlje bez kojih nema "demokratskog društva" (Ustavni sud Republike Hrvatske, U-III-3422/2019. od 10. lipnja 2020.).

17. Imajući u vidu naprijed iznesene činjenice, odnosno da je osnovni predmet tužnikovog govora bilo problematiziranje kupoprodaje zemljišta u Baškom Polju, da se radi o zemljištu koje se nalazi na izuzetno atraktivnoj lokaciji pri čemu je riječ o kompleksu nekadašnjeg vojnog odmarališta, a iz ugovora o kupoprodaji nekretnina od 30. ožujka 2021. je vidljivo da se radi o površini od ukupno 32695 m² te da je ugovorena ukupna cijena 4.745.143,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti tako da cijena po kvadratnom metru iznosi 145,13 EUR (što je sve vrlo blizu tužnikovim izjavama), a ugovorom je u korist kupca ugovoreno i pravo prvokupa susjednog gradilišta ukupne površine 210267 m², kao i da su tuženiku kao saborskom zastupniku ljudi iz tog kraja pa i vijećnici Općine Baška Voda na kojem se zemljište nalazi ukazivali na navodno problematično stjecanje predmetnih nekretnina, sud utvrđuje da se nepobitno radi o temi od javnog interesa o kojoj je tuženik, kao saborski zastupnik, imao pravo pa i obvezu raspravljati u Hrvatskom saboru, pa i očekujući "...očekujući da će se i nadležne institucije, DORH, USKOK, time konačno početi baviti...", odnosno "...da će nadležne službe dalje sve to i u pravnom smislu istražiti."

18. Konačno prvostupanjski sud pravilno zaključuje da je kao što je vidljivo iz medijskih objava, vrlo poznato u javnosti, po svojoj temeljnoj djelatnosti (trgovini plinom), brzom gospodarskom rastu, a i ulaganjima u druge djelatnosti, pa i u turizam i nekretnine. Uslijed toga je razumljivo da i do tuženika dolaze razne, pa i neprovjerene, informacije. Konkretno tuženikove izjave u pogledu stjecanja nekretnina su očito pogrešne, što je prvostupanjski sud obrazložio pod točkama 14. i 15. obrazloženja. Tuženik je te informacije mogao i provjeriti uvidom u zemljišne knjige koje su javne i dostupne svima, pa i njemu. No, iz njegovog iskaza proizlazi da je on u tom govoru "spomenuo PPD ali u bitnome je problematizirao ulogu Pavla Vujnovca, Josipa Jurčevića, Gopca i ostalih koji su povezani ne samo s društvom PPD već i ostalim društvima i političkim strankama, prvenstveno HDZ-om, i koji su u biti, na taj način došli do tog zemljišta". Imajući u vidu da je Pavao Vujnovac predsjednik uprave tužitelja i "vlasnik" njegovog osnivača Energia Naturalis d.o.o.; da su on, Ante Bračić, Zoran Gobac, Josip Jurčević, Romeo Krešić i Damir Spudić osnivači/ članovi društva Adria Baško Polje d.o.o. (kupca predmetnih nekretnina) te da je Josip Jurčević član uprave – direktor tog društva, nepobitno je da povezanost tih fizičkih i pravnih osoba postoji. Sukladno tome, po ocjeni ovoga suda, tuženik u spornom govoru nije postupao ni s

namjernom, a ni nepažnjom u smislu štetne radnje kojom bi se baš tužitelju uzrokovala neimovinska šteta zbog povrede prava osobnosti.

19. U konkretnom slučaju, važući relevantne čimbenike koji se odnose na dvije zaštićene vrijednosti: s jedne strane, pravo na slobodu izražavanja, a s druge strane, pravo na čast, dobar glas, poslovni ugled i druga prava tužitelja, sud utvrđuje da tuženikove izjave, dane u kontekstu političke debate o pitanjima od javnog interesa, nisu prešle razinu koja bi opravdavala sankcioniranje tuženika u smislu naknade štete.

20. Prema tome, imajući u vidu težinu povrede i sve navedene okolnosti konkretnog slučaja, sud utvrđuje da tužitelj nije pretrpio povredu prava osobnosti na ugled i dobar glas, čast, tvrtku te slobodu privređivanja u mjeri koja bi opravdavala dosuđenje pravične novčane naknade temeljem odredbe članka 1100. stavak 3. ZOO-a, kao i da za samu povredu nije odgovoran pa je stoga tužbeni zahtjev odbijen u cijelosti.

21. Ovaj sud u cijelosti prihvaća činjenična utvrđenja, pravne zaključke i primjenu materijalnog prava suda prvog stupnja.

22. Naime, člankom 19. stavak 3. ZOO-a propisano je da pravna osoba ima sva prava osobnosti osim onih vezanih uz biološku bit fizičke osobe, a osobito prava na ugled i dobar glas, čast, ime, odnosno tvrtku, poslovnu tajnu, slobodu privređivanja i sl.

23. Dakle, sam zakon ističe da pravna osoba ne može imati biološku sposobnost fizičke osobe, pa neosnovano tužitelj ističe da su se određene fizičke osobe, odnosno zaposlenice tužitelja osobno osjećale neugodno zbog situacije koja je posljedica utuženih navoda.

24. U ovom postupku nije sporno da je tuženik već u samom odgovoru na tužbu dostavio niz priloga iz kojih proizlazi da se tužitelja povezuje s trgovačkim društvima koja imaju veze s ruskim kapitalom, odnosno postoji puno članaka prije predmetnih izjava tuženika u kojima se u negativnom kontekstu spominje tužitelj i s njime povezana društva.

25. Stoga tužitelj neosnovano ističe da je stvorena jedna negativna atmosfera lošeg glasa na njegovu štetu zbog navoda tuženika, a ovo iz razloga jer je tužitelj kao jedno veliko društvo u interesu javnosti, a posebno danas s obzirom na geopolitičku situaciju u svijetu logično je da će se svi propitivati i sa sumnjom gledati na svaku prethodnu vezu s najvećom svjetskom kompanijom za proizvodnju i distribuciju – s ruskim Gazpromom, neovisno o izjavama samog tuženika. U vezi s tim ističe se da je prvostupanjski sud pravilno u obrazloženju pobijane presude naveo da prije spornog govora tuženika u Hrvatskom saboru, u medijskom prostoru već više godina, s tužiteljem povezivao "ruski kapital", a nakon čega je tužitelj nakon ruske agresije na Ukrajinu sustavno reagirao na sve takve medijske objave, a iz čega proizlazi da tužitelj zbog tuženikovog govora nije pretrpio nikakvu imovinsku štetu, odnosno nije došlo do gubitka poslovnih partnera, raskida ugovora, a niti financijske štete.

26. Predmetna izjava tuženika dana je u govoru na sjednici Hrvatskog sabora, a saborska govornica je njegovo radno mjesto na kojem on vodi raspravu i pokušava na sebi određeni način zaštititi interese hrvatskih građana i Republike Hrvatske. Naime, zastupnici Hrvatskog sabora nesporno imaju pravo postavljati Vladi RH i ministrima zastupnička pitanja, te se u saborskoj govornici ne može ograničavati sloboda govora.

27. Ovdje se ističe da iz sudske prakse sudova Republike Hrvatske proizlazi da je legitimno, opravdano i u interesu javnosti, kada netko s pozicije saborskog zastupnika u raspravi u saboru aktualizira teme i postavlja pitanja u vezi saznanja do kojih je došao i koja je čuo, a tiču se javnog interesa, a općinsko zemljište je svakako javni interes svih građana u Republici Hrvatskoj, a posebno je to u interesu lokalnog stanovništva.

28. S tim u vezi, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio i zaključio u obrazloženju pobijane presude da se radi o temi od javnog interesa u kojoj je tuženik kao saborski zastupnik, imao pravo raspravljati u Hrvatskom saboru, pa očekujući da će se i nadležne institucije DORH, USKOK i ostale nadležne institucije sve to u pravnom smislu istražiti.

29. U tom smislu je i jedna od obveza tuženika da izvijesti javnost o rezultatima svog rada, a iz provedenih dokaza ne proizlazi da je cilj tuženika bio osobna difamacija tužitelja, a niti sadržaj njegovih izjava predstavlja uvredljive ili klevetničke sadržaje.

30. Sloboda izražavanja predstavlja jedno od temeljnih načela demokratskog društva i jedan od osnovnih uvjeta za njegov napredak i za ispunjenje svakog pojedinca. Pravo na slobodu izražavanja ne odnosi se samo na "informacije ili ideje koje su blagonaklono prihvaćene ili se ne smatraju uvredljivima ili ne izazivaju nikakvu reakciju, nego i na one koje vrijeđaju, šokiraju ili uznemiruju. To zahtjeva pluralizam, tolerancija i slobodoumlje bez kojih nema demokratskog društva. Kako ostvarivanje tih sloboda obuhvaća dužnost i odgovornosti, ono može biti podvrgnuto formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom koji su u demokratskom društvu nužni. Ta ograničenja moraju biti strogo tumačena, potreba za njima mora biti uvjerljivo utvrđena" (Odluka Ustavnog suda RH, U-III-5129/2019).

31. Dakle, sloboda izražavanja predstavlja jedno od temeljnih načela demokratskog društva i jedan od osnovnih uvjeta za njegov napredak i za ispunjenje svakog pojedinca. Pravo na slobodu izražavanja ne odnosi se samo na informacije ili ideje koje su blagonaklono prihvaćene ili se ne smatraju uvredljivima ili ne izazivaju nikakvu reakciju, nego i na one koje vrijeđaju, šokiraju ili uznemiruju.

32. Prema tome, tuženik nije imao namjeru na bilo koji način oštetiti tužitelja, njegov ugled ili bilo koju osobnost tužitelja kao uglednog poslovnog subjekta, već je on imao namjeru ukazati na određene sumnje i moguće nepravilnosti u vezi sa informacijama od javnog interesa, a koje su prethodno bile poznate i široj javnosti. Stoga se niti u jednoj od izjava tuženika ne može govoriti o vrijeđanju tužitelja i slično, a iz čega bi proizlazila osnovanost tužbe, a posebno se ne može govoriti da bi tužitelju bila nanesena šteta u pogledu povrede na čast, ugled, tvrtku, ime i slično, jer tuženik u konkretnom slučaju nije prvi ni jedini koji je iznosio navode oko spornog zemljišta u

Baškoj Vodi, ali je tuženikova obveza bila iznijeti da se oko istog sumnjivog stjecanja predmetne nekretnine s pravne strane pokrenu određena pitanja.

33. Ovdje je također potrebno istaknuti da su i drugi u medijima, a ne samo tuženik, pisali o Baškoj Vodi, zemljištu, prodaji ispod cijene ruskom kapitalu, pri čemu su spominjali tužitelja, njegove vlasnike i direktore, s njima povezane osobe i druge tvrtke, poslovnu grupaciju kojoj pripada i tužitelj, a sva ta povezanost proizlazi i iz izvoda iz sudskog registra koji je u spis dostavio sam tužitelj.

34. Imajući u vidu sve naprijed navedene okolnosti konkretnog slučaja prvostupanjski sud je suprotno svim žalbenim navodima tužitelja pravilno i zakonito donio odbijajuću presudu koja žalbenim navodima tužitelja nije dovedena u dvojbu u bilo kojem segmentu.

35. Kako ne postoje razlozi zbog kojih se pobija prvostupanjska presuda, a niti razlozi na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, to je valjalo po osnovi članka 368. stavak 1. ZPP-a odbiti kao neosnovanu žalbu tužitelja i potvrditi prvostupanjsku presudu.

36. Pravilna je i odluka o parničnom trošku, kako po osnovu tako i po visini, pravilno je obrazložena i utemeljena na odredbi članka 154. stavak 1. ZPP-a, te Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22, 126/22).

37. Zahtjev tužitelja za naknadu troška žalbenog postupka je odbijen jer je tužitelj odbijen sa žalbom (članak 154. stavak 1. ZPP-a).

38. Tuženiku nije dosuđen trošak odgovora na žalbu jer isti nije bio potreban niti nužan za vođenje ovog postupka (članak 155. stavak 1. ZPP-a).

U Gospiću, 26. listopada 2026.

Predsjednica vijeća:

Milka Vraneš

Broj zapisa: **9-3088f-2e27b**

Kontrolni broj: **0b407-0bb56-6cf58**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Županijski sud u Karlovcu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.